

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 32 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2001/2002.- Nr. 27.

VRAGEN van D66-fractie van
de heer C.T. van Dalen
betreffende Groninger Stemwijzer.
(Binnengekomen: 21 november 2001.)

Op landelijk niveau wordt tegen de tijd dat de verkiezingen worden gehouden door Instituut voor Publiek en Politiek – een stemwijzer gemaakt op basis van de verkiezingsprogramma's van de verschillende politieke partijen die deelnemen aan de Tweede Kamerverkiezingen. Deze stemwijzer verschijnt in gedrukte vorm en wordt ook via een speciale website aangeboden. Individuele kiezers kunnen met de stemwijzer hun eigen opvattingen toetsen aan die van de partijen om zo te ontdekken welke partij het beste bij de persoonlijke voorkeuren past.

De stemwijzer maakt de politiek inzichtelijker; het instrument verschaft individuen inzicht in de reële programmatische verschillen en overeenkomsten tussen partijen. Het uiteindelijke doel van de stemwijzer is het vergroten van de betrokkenheid van burgers bij de verkiezingen. De stemwijzer die bij de afgelopen verkiezingen door enorme aantallen mensen werd geconsulteerd, kan indirect ook bijdragen aan het vergroten van de opkomst bij de verkiezingen.

Op lokaal niveau geldt wellicht sterker dan op landelijk niveau dat kiezers niet altijd volledig op de hoogte zijn van de feitelijke overeenkomsten en verschillen tussen de partijen. Het is bovendien voor individuele burgers niet gemakkelijk om dat te verkrijgen. Vooreerst moet men alle programma's te pakken zien te krijgen, en daarna volgt een tijdrovend proces van analyse en vergelijking. D66 wil dat het gemeentebestuur ook in Groningen een kieswijzer aanbiedt aan de inwoners.

D66 ziet de Groninger Stemwijzer als een reële service aan de kiezer en als instrument ter vergroting van de betrokkenheid van de inwoners van onze stad bij de politiek en in het bijzonder bij de verkiezingen. D66 wil om die reden dat het College aan een onafhankelijke instelling zoals het IPP de opdracht verstrekt om een stemwijzer te ontwikkelen die uiterlijk een maand voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen huis aan huis wordt verspreid en ook via internet kan worden geraadpleegd.

Vraag aan het College van Burgemeester en Wethouders

Wilt u een onafhankelijke partij de opdracht verstrekken een Groninger kieswijzer te ontwikkelen conform dat wat ik hiervoren heb geschreven?

Burgemeester en wethouders beantwoorden deze vragen als volgt:

Groningen, 28 november 2001.

De fractie van D66 heeft gevraagd of ons college een opdracht zou willen verstrekken voor de ontwikkeling van een Groninger kieswijzer. Men verwijst daarbij onder meer naar de stemwijzers zoals die al bij verschillende verkiezingen door het Instituut voor Publiek en Politiek zijn ontwikkeld.

Bij eerdere gemeenteraadsverkiezingen hebben wij met verschillende activiteiten geprobeerd de belangstelling voor de democratie te vergroten en de opkomst bij de verkiezingen te bevorderen. Hoewel er verschillen van opvatting zijn over de effecten van dergelijke maatregelen - volgens sommige onderzoeken zou het resultaat niet bijzonder groot zijn - vinden we toch dat we het uiterste moeten doen om kiezers naar de stembus te lokken. Onze strategie zal vooral gericht zijn op nieuwe kiezers, die we met een persoonlijke brief van de burgemeester willen oproepen deel te nemen aan de democratie. Andere activiteiten zijn bijvoorbeeld het verzorgen van een verkiezingsavond in het Stadhuis en het (laten) organiseren van debatten. De Stemwijzer zoals de fractie van D66 die voorstelt zou prima bij deze initiatieven kunnen passen. Het instrument past bij de IT-uitstraling die we als stad zo graag wensen en biedt een goede service voor die mensen die geïnteresseerd zijn in de overeenkomsten en verschillen in de programma's van de politieke partijen in Groningen. We tekenen daar wel bij aan dat we vooral heil zien in een digitale versie. Een papieren versie die huis-aan-huis verspreid zou moeten worden, zien we meer op de weg liggen van bijvoorbeeld de *Gezinsbode*.

De Stemwijzer van het onafhankelijk Instituut voor Publiek en Politiek is een politieke voorkeurstest via de computer, gebaseerd op de voornemens, de wensen van politieke partijen voor de komende vier jaar. De Stemwijzer bestaat uit 20 tot 25 stellingen, verdeeld over vijf tot zes belangrijke verkiezingsthema's. Door aan te geven of men het 'eens' of 'oneens' is met een bepaalde stelling, danwel dat men neutraal tegenover de stelling staat of geen mening daarover heeft, komt men uit bij de partij die het dichtst bij de eigen voorkeur staat. Aan het eind van de test kan men de eigen opvattingen vergelijken met die van de politieke partijen. Op een eenvoudige, speelse manier is men met de Stemwijzer verzekerd van een grondig inhoudelijk advies zonder dat men eerst de vaak moeilijk geschreven partijprogramma's hoeft door te lezen.

Met de Stemwijzer is inmiddels meer dan tien jaar ervaring opgedaan. Zo werd al bij de Tweede Kamerverkiezingen in 1989 en 1994 de Stemwijzer op diskette uitgebracht. In 1998 was het voor de eerste keer mogelijk de Stemwijzer via Internet te spelen, waarvan ruim 10.000 kiezers gebruik maakten. Bij de Provinciale Statenverkiezingen van 1999 werden voor tien provincies provinciale Stemwijzers op Internet ontwikkeld. Uiteindelijk werden in zes weken tijd 30.000 stemadviezen verstrekt. In principe kunnen alle politieke partijen meedoen die op het stemformulier

voorkomen. Bij deelname van meer dan twaalf partijen, geldt het principe van zittende partijen.

Deelnemende partijen moeten over volledige verkiezingsprogramma's beschikken en dienen uiterlijk 15 december 2001 een concept-programma op te sturen en stellingen aan te leveren.

Uiterlijk medio januari 2002 autoriseren de partijen hun standpunten voor de Stemwijzer en moet het definitieve verkiezingsprogramma in bezit van het IPP zijn.

De raad heeft bij de vaststelling van de begroting 2002 een incidenteel bedrag van € 50.000,-- uitgetrokken voor activiteiten rond de verkiezingen. De kosten van de Stemwijzer (inclusief een programmavergelijking van ca. € 10.250,--) kunnen uit dat budget gedekt worden.